

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Araştırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı: 152 29 Mayıs-4 Haziran 2023

Derleyenler: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS, Arş. Gör. Hakan DURLU, Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

1. TWITTER'İN “ÇEKİLME” KARARININ YANKILARI SÜRÜYOR

Sosyal medya platformu Twitter'ın Avrupa Birliği'nin dezenformasyonla mücadele düzenlemelerinden çekilme kararının yankıları sürüyor. Komisyonunun İç Pazardan Sorumlu Üyesi Thierry Breton'ın ardından bir açıklama da Fransız Bakan Jean-Noël Barrot'dan geldi. Twitter'ın kararını France Info için yorumlayan Bakan Barrot, dezenformasyonun Avrupa demokrasileri için büyük bir tehdit olduğuna dikkat çekti. Jean-Noël Barrot Twitter'ın bu kararında ısrar etmesi halinde Avrupa Birliği içerisinde yasaklanabileceğini de sözlerine ekledi.

Deadline, 29 Mayıs 2023

Armando Tinoco, (29.05.2023) “Twitter Faces Potential Ban In Europe After Elon Musk's Company Pulled Back From Disinformation Rules”. Deadline. Erişim Adresi: <https://deadline.com/2023/05/twitter-faces-potential-ban-europe-elon-musk-company-pulled-back-disinformation-rules-1235382412/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

2. BORRELL: RUSYA SAVAŞI KAZANMAYA ÇALIŐMADAN MÜZAKEREYE GİRMEYECEKTİR

Avrupa Birliği (AB) Dış Politika Őefi Joseph Borrell, Rusya'nın Ukrayna'daki savaşı kazanmaya çalışırken müzakere etmeye istekli olmayacağını söyledi. Borrell, bu yaz çatışmaların devam edeceğini ve bu konuda “iyimser olmadığını” da sözlerine ekledi.

Borrell ayrıca Rusya'nın askerî hedeflerine ulaşana dek işgal harekâtını bitirmeyeceğinin işaretini de daha önce defalarca verdiğini hatırlattı. “Her iki tarafta da birliklerin

yoğunlaştığını, Rusya'nın savaşı kazanmaya yönelik açık iradesini görüyorum.” diyen Borrell, bu bağlamda Putin'in yaklaşık 300 binden fazla asker topladığını iddia etti. Bu sayı, işgal başladığında Rusya'nın sahip olduğu asker sayısının iki katına karşılık geliyor.

Reuters, 29 Mayıs 2023

Reuters, (29.05.2023) “EU's Borrell: Russia won't enter negotiations while trying to win war”.
Erişim Adresi: <https://www.reuters.com/world/europe/eus-borrell-russia-wont-enter-negotiations-while-trying-win-war-2023-05-29/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

3. AB LİDERLERİ MOLDOVA'DA BİR ARAYA GELECEK

Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ve AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Moldova'da düzenlenecek Avrupa Siyasi Topluluğu toplantısına katılım sağlayacak. Avrupa güvenliğini, istikrarını ve refahını, siyasi diyalog ve iş birliğini geliştirmeyi amaçlayan toplantı 1 Haziran Perşembe günü başlayacak. Leyen toplantı kapsamında Moldova Cumhurbaşkanı Maya Sandu ile bir araya gelecek. Borrell ise Moldova Dışişleri Bakanı Nicu Popescu ve İçişleri Bakanı Ana Revenco'yu ziyaret edecek.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 30 Mayıs 2023

European External Action Service, (30.05.2023) “President von der Leyen and High Representative Borrell to participate in European Political Community meeting in Moldova”.
Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/president-von-der-leyen-and-high-representative-borrell-participate-european-political_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

4. AB'DEN POLONYA'YA UYARI

Polonya'nın Rusya ile ilişkilendirilen siyasileri soruşturmak ve ilişkileri cezalandırmak için oluşturduğu komisyon Avrupa Birliği'nin tepkisini çekti. Avrupa Komisyonunun Adaletten Sorumlu Üyesi Didier Reynders oluşturulan komisyonun Avrupa Birliği için özel bir endişe kaynağı olduğunu ilan etti. İdari bir soruşturma ile bağımsız yargıya ve adalete erişimin engellenmesinin imkânsız olduğunu ifade eden Reynders; AB'nin ilgili mevzuatı inceleyeceğini ve gerektiği takdirde önlem almaktan geri kalmayacağını da sözlerine ekledi.

BBC, 30 Mayıs 2023

Matt Murphy, (30.05.2023) “Polish probe into 'Russian influence' angers EU”, BBC. Erişim Adresi: <https://www.bbc.com/news/world-europe-65752803>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

5. AB'DEN MOLDOVA'YA MALİ DESTEK

AB Zirvesi, makro finansal yardımlar kapsamında Moldova'ya taahhüt ettiği mali yardımı iki katına çıkarmaya karar verdi. Bu doğrultuda AB, Moldova'ya 295 milyon avroluk bir mali destek sağlayacak. Yardım kapsamında yapılan açıklamada AB'nin Moldova'nın ekonomik istikrarını ve yapısal reform gündemini desteklemeyi amaçladığına yer verildi.

AB Zirvesi, 30 Mayıs 2023

Council of the European Union, (30.05.2023) "Council nearly doubles the EU's financial assistance to Moldova to a total of €295 million". Erişim adresi: <https://124.im/R9t>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

6. AB, KOSOVA'DAKİ GELİŞMELERDEN MEMNUN DEĞİL

AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Kosova'da gerçekleşen çatışmalara ve güncel gelişmelere ilişkin bir açıklamada bulundu. Kosova'nın kuzeyinde meydana gelen şiddet olaylarını kınayan Yüksek Temsilci, NATO'nun Kosova'da barış ve istikrar adına KFOR'u desteklemeye devam edeceklerini belirtti. Yüksek Temsilci ayrıca çatışmalara neden olaylarla ilgili Kosova Başbakanı Albin Kurti ve Sırbistan Cumhurbaşkanı Aleksandar Vučić'ten bilgi aldı.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 30 Mayıs 2023

European External Action Service, (30.05.2023) "Kosovo: Statement by High Representative Josep Borrell on the ongoing confrontations". Erişim adresi: https://www.eeas.europa.eu/eeas/kosovo-statement%C2%A0-high-representative-josep-borrell-ongoing-confrontations%C2%A0_en

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

7. AB'DEN YENİ YAPTIRIMLAR

AB Zirvesi, Moldova Cumhuriyeti'nin egemenliğini ve bağımsızlığını istikrarsızlaştırmaya ve tehdit etmeye yönelik eylemlerden sorumlu 7 kişiye yaptırım uygulamaya karar verdi. Yaptırımlar kapsamında bir açıklamada bulunan AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinden en çok etkilenen ülkelere olan Moldova'nın istikrarsızlaştırılmaya çalışıldığını ileri sürdü. Yaptırım kararı ile Moldova'nın toprak bütünlüğünü ve istikrarını desteklediklerine dikkat çeken Yüksek Temsilci, yaptırımlara tabi olan kişilerin mal ve varlıklarının dondurulduğunu ve AB'ye seyahat yasağına tabii olduğunu duyurdu.

AB Zirvesi, 30 Mayıs 2023

Council of the European Union, (30.05.2023) “Republic of Moldova: 7 individuals listed for their destabilising actions and for undermining the territorial integrity of Ukraine”. Erişim adresi: <https://124.im/wi2G7>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

8. AB TEMSİLCİSİ, AZERBAJCAN-ERMENİSTAN İLİŞKİLERİNDE GÜVEN İNŞA ETMENİN ÖNEMİNİ VURGULADI

Avrupa Birliği'nin (AB) memnuniyetle karşıladığı Azerbaycan-Ermenistan iliőkilerindeki normalleŐme süreci, mayıs ayında yoğun bir biçimde devam ettirildi. AB'nin memnuniyeti ise dış politika servisinin resmî temsilcisi Peter Stano tarafından dile getirildi.

AB temsilcisi Stano, iliőkilerin normalleŐme sürecinde yakalanan bu tarihî ivmeyi korumanın önemine değinirken dıŐmanca söylemler de dâhil olmak üzere barış sürecini tehlikeye atabilecek adımlardan her iki tarafın da kaçınması gerektiğini vurguladı. Stano, mayıs ayı baŐlarında ABD'de yapılan barış anlaşması müzakerelerinin ardından 14 Mayıs'ta Brüksel'de bir liderler toplantısı yapıldığını hatırlattı. BaŐka bir toplantının da 1 Haziran'da Kişinev'de yapılması planlanıyor.

Azernews, 30 Mayıs 2023

Azernews, (30.05.2023) “EU representative stresses importance of building confidence in the Azerbaijani-Armenian relations”. Erişim Adresi: <https://www.azernews.az/nation/210481.html>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DURLU

9. MOLDOVA'YA GÖRE AVRUPA ZİRVESİ RUSYA'YA KARŞI BİRLİğİN GÖSTERGESİ OLDU

Moldova Cumhurbaşkanı Maia Sandu çarŐamba günü yaptığı açıklamada, bu hafta ülkesinin ev sahipliğinde yapılacak Avrupalı liderler zirvesinin sarsılmaz bir barış mesajı vereceğini ve Rusya'nın komŐu Ukrayna'yı iŐgalini kınayacağını söyledi. Eski Sovyet cumhuriyetine desteklerini göstermek için 40'tan fazla Avrupalı lider, perşembe günü Moldova'da bir araya gelecek. Yine eski bir Sovyet cumhuriyeti olan Ukrayna, 2022'nin Őubat'ında Rus işgaline uğrayınca Moldova da Avrupa Birliği'ne (AB) katılmak için baŐvurmuŐtu.

Cumhurbaşkanı Sandu, Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen ile düzenlediği ortak basın toplantısında, Avrupa Siyasî Topluluğu'nun ikinci defa toplanıŐını, kıtada büyüyen birliğin kanıtı olarak yorumladı. Von der Leyen ise Moldova'nın AB üyeliği yolunda belirgin bir ilerleme kaydettiğini söyledi.

Reuters, 31 Mayıs 2023

Reuters, (31.05.2023) “Moldova says Europe summit signals unity in face of Russia’s war”. Erişim Adresi: <https://www.reuters.com/world/europe/moldova-says-europe-summit-signals-unity-face-russias-war-2023-05-31/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

10. AB’DEN FRONTEX YETKİLİLERİNE UYARI

Avrupa Birliği Sınır Koruma Ajansı (Frontex) tarafından Birliği yasadışı yollardan giriş yapan bazı sığınmacılarla gönüllülük ve gizlilik esasına dayalı bir şekilde bilgilendirme görüşmelerinin yapıldığının açıklanmasının ardından Avrupa Birliği’nden konuya ilişkin bir açıklama geldi. Avrupa Veri Koruma Denetçiliğince yapılan açıklamada bu görüşmelerin her ne kadar anonim olduğu iddia edilse de sığınmacıların kimliklerinin tespit edilmesine sebep olabileceğini ifade edildi. Avrupa Veri Koruma Denetçiliği açıklamada gizlilik esasına göre toplanan verilerin AB mevzuatına göre kişisel veri statüsünde olduğuna dikkat çekerek; Frontex’in veri toplama sürecinde bireylerin kişisel verilerinin güvenliğini yeteri kadar sağlayıp sağlamadığının sorgulanması gerektiğini de kamuoyuyla paylaştı.

Al Arabiya, 1 Haziran 2023

Al Arabiya, (01.06.2023) “EU data authority warns Frontex of action over migrant interview breaches”. Erişim Adresi: <https://english.alarabiya.net/News/world/2023/06/01/EU-data-authority-warns-Frontex-of-action-over-migrant-interview-breaches>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

11. POLONYA BAŞBAKANI, MACARİSTAN’IN AB KONSEYİ BAŞKANLIĞINI ENGELLEME ÇABALARINI ELEŞTİRDİ

Avrupa Parlamentosu (AP) üyeleri, 2024’ün ikinci yarısında Avrupa Birliği (AB) dönem başkanlığını alacak olan Macaristan’ın “başkanlık” kabiliyetinin sorgulandığı ve bağlayıcı olmayan bir kararı kabul etti. Söz konusu karar, 442’ye karşı 144 oyla kabul edildi. Polonya Başbakanı Mateusz Morawiecki ise AP’nin kabul ettiği bu kararın AB anlaşmalarını ihlal ettiğini iddia etti. Bu bağlamda AB gibi bir “liberal” kuruluşta, aynı fikirde olmayanları susturma çabası sebebiyle tehlikeli bir noktaya varılacağına dair uyardı.

Ukrayna’nın işgaline yönelik tepkiler konusunda görüş ayrılıklarına rağmen Budapeşte ve Varşova’daki muhafazakâr yönetimler, Brüksel ile ilişkilerinde benzer deneyimleri paylaştılar. Bu bakımdan Macaristan, birçok kez AB ile çatışan Polonya için ideolojik bir müttefik olarak görülüyor. Ayrıca Polonya’nın Macaristan’dan sonra AB dönem başkanlığını devralacağı da göz önüne alındığında Varşova’nın Budapeşte’ye verdiği destek anlaşılmaktadır.

Remix, 1 Haziran 2023

Remix, (01.06.2023) “Polish PM criticizes liberal EU lawmakers for voting to block Hungarian EU Council presidency”. Erişim Adresi: <https://rmx.news/poland/polish-pm-criticizes-liberal-eu-lawmakers-for-voting-to-block-hungarian-eu-council-presidency/>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

12. AVRUPA SİYASÎ TOPLULUĞU ZİRVESİ'NİN ODAĞINDA GÜVENLİK KONUSU VARDI

Moldova'da 1 Haziran'da düzenlenen 2. Avrupa Siyasî Topluluğu Zirvesi'ne, kıtanın dört bir yanından devlet ve hükûmet başkanları katıldı. Zirvede güvenlik, enerji ve enerji bağlantıları konusu ile beraber Rus işgaline uğrayan Ukrayna'ya destek tartışıldı. Zirveye 47 Avrupa ülkesinin ve AB kurumunun başkanları davet edilirken Belarus ve Rusya Federasyonu davetli ülkeler arasında yer almadı. Yılın ikinci yarısında İspanya'da ve 2024'ün ilk yarısında da Birleşik Krallık'ta Avrupa Siyasî Topluluğu için zirveler düzenlenmesi planlanıyor.

Zirvenin Moldova'nın başkenti Kişinev'de yapılması, Rusya'nın işgal tehdidine karşı önem arz ediyor. Nitekim Estonya Başbakanı Kaja Kallas da bu kararı, savaş zamanında Avrupa'da vücuda getirilen birliğin teyidi olarak yorumladı. Kallas zirveye ilişkin “*Demokratik Avrupa yolunu seçen Moldova, Ukrayna ve diğer ülkelerin yanında yer aldığımızı dair Rusya'ya açık bir mesaj gönderiyor. Moldova'nın etkinliği düzenlemesi örnek teşkil ediyor ve Avrupa'ya olan bağlılığını gösteriyor.*” dedi.

Republic of Estonia Government, 2 Haziran 2023

Republic of Estonia Government, (02.06.2023) “European Political Community Summit focussed on security”. Erişim Adresi: <https://valitsus.ee/en/news/european-political-community-summit-focussed-security>

Derleyen: Arş. Gör. Hakan DUMLU

13. AB, UKRAYNA'YA DESTEK İÇİN ÇALIŞIYOR

Avrupa Birliği Rusya'nın saldırıları sonrasında büyük bir yıkımla karşı karşıya kalan Ukrayna'ya destek olmak için yeni çözümler üzerinde çalışıyor. AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell bu kapsamda Seul'de gerçekleşen üst düzey bir güvenlik zirvesinde Güney Kore Savunma Bakanı Lee Jong-sup ile bir araya geldiğini duyurdu. Borrell tarafından sosyal medya üzerinde yapılan açıklamada Bakan Jong-sup ile Ukrayna'nı artan mühimmat ihtiyacının görüşüldüğü belirtildi.

Reuters, 3 Haziran 2023

Ju-min Park, (03.06.2023) “EU's top diplomat discusses Ukraine's ammunition needs with South Korea”, Reuters. Erişim Adresi: <https://www.reuters.com/world/eus-top-diplomat-discusses-ukraines-ammunition-needs-with-skorea-2023-06-03/>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS

14. AB'DEN KOSOVA AÇIKLAMASI

AB, Kosova'nın kuzeyinde sivillere, KFOR askerlerine, kolluk kuvvetlerine, medya çalışanlarına yönelik şiddet eylemlerini kınadı. Kosova'da meydana gelen çatışmalara ilişkin açıklamada bulunan AB Dışişleri ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, AB'nin EULEX misyonu ile bölgede barış ve güvenliğe katkı sunmaya devam edeceğini duyurdu. Sırbistan ve Kosova'ya gerilimi bitirme çağrısında bulunan Yüksek Temsilci, çatışmaların ortaya çıktığı 4 belediye bölgesinde seçimlerin tekrarlanması gerektiğini belirtti.

AB Zirvesi, 3 Haziran 2023

Council of the European Union, (03.06.2023) "Kosovo- Statement by the High Representative on behalf of the EU on the latest developments". Erişim adresi: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/06/03/statement-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-eu-on-kosovo-and-latest-developments/>

Derleyen: Arş. Gör. Aykut KARAKUŞ

15. ESTONYA BAŞBAKANINDAN NATO VE AB YORUMU

AB üyesi ülkelerden birisi olan Estonya'nın Başbakanı Kaja Kallas Shangri-La Diyaloğunda NATO ve Avrupa Birliği ile ilgili bazı açıklamalarda bulundu. NATO'nun emperyalist bir dil ve ideolojiyi benimsediğini iddia eden Başbakan NATO'nun bu bakış açısıyla; küçük ülkelerin bağımsızlığını ve egemenlik hakkını reddettiğini ve dış politika ve savunma haklarıyla ilgili seçim yapma özgürlüklerini elinden aldığını ifade etti. Ancak Estonya Başbakanı Kaja Kallas devam etmekte olan Rusya-Ukrayna savaşına dikkat çekerek Avrupa Birliği ve NATO'nun olmadığı bir dünyada karanlık zamanlarla karşı karşıya kalılabileceğini de vurguladı. Başbakan ayrıca AB ve NATO'nun özellikle küçük devletler için çok taraflı ve güçlü ittifaklar sununa bir savunma kalesi inşa ettiğini de sözlerine ekledi.

The Straits Times, 4 Haziran 2023

Lim Min Zhang, (04.06.2023) "Blaming Nato for Ukraine war denies smaller states' sovereignty over defence: Estonian PM", The Straits Times. Erişim Adresi: <https://www.straitstimes.com/singapore/blaming-nato-for-ukraine-war-denies-smaller-states-sovereignty-over-defence-estonian-pm>

Derleyen: Arş. Gör. Melek Özlem AYAS